

T.C.
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/39828-39832

Sayı : 54045643/610 — 1107
Konu : Yazılı Soru Önergesi

03.04/2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 03/03/2014 tarih ve 43452547-120-00-167072 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, Iğdır Milletvekili Sinan OĞAN'a ait 7/39828, 7/39830, 7/39831 ve 7/39832, Şanlıurfa Milletvekili İbrahim BİNİCİ'ye ait 7/39829 esas no'lu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır.
Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER :

- 1- Görüş
7/39828, 7/39829, 7/39830,
7/39831, 7/39832 (11 Sayfa)

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/39830

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi : **Sinan OĞAN**
İğdır Milletvekili
Esas No : **7/39830**

Tarımsal politikalar güvenilir gıda üretimi ve halk sağlığı ile doğrudan ilişkilidir. Sürdürülebilir tarım ve gıda güvenliğinin sağlanması ile küresel yoksulluğun, açlığın ve gelir eşitsizliklerinin giderilmesi konusunda oldukça önemli bir yere sahip olan aile çiftlikleri uluslararası toplumun gündemindedir. Bu gerekçeye istinaden Birleşmiş Milletler 2014'ü "Uluslararası Aile Çiftliği Yılı" olarak ilan etmiştir. Sanılanın aksine ABD ve AB ülkelerinde büyük çaplı tarımsal işletmelerin sayısı sadece %3 ile %4 civarındadır. Türkiye'de ise artık geleneksel yöntemlerle üretim yapan küçük toprak sahibi çiftçi yeterince destek görmemektedir. Bugün büyük tarımsal işletmeler kuran girişimciler hibe ve fonlarla daha çok desteklenmekteyken küçük toprak sahibi çiftçilerimiz ihmal edilmektedir. Bu süreç, Türkiye'nin tarımsal üretiminin zayıflamasına, gıda güvenliğinin ve insan sağlığının sarsılması ile sonuçlanmaktadır.

Bu bağlamda;

SORU 1) Kırsal alanda tarımsal üretim politikalarını teşvik eden projelere verilen hibe ve fonlar 2002'den bu yana her yıl için ayrı ayrı kimlere ve hangi şirketlere, hangi üretim yapılmak üzere ve hangi ilde kullanılmak üzere verilmiştir?

SORU 2) Bu teşviklerinin ne kadarının küçük toprak sahibi çiftçiyi tarımsal üretime teşvik eden ve destekleyen yatırımlar ve hibelerdir?

SORU 3) Bakanlığımızca büyük tarımsal işletmelerin aksine küçük toprak sahiplerinin artan önemi konusunda yatırımcıları harekete geçirecek hangi politikalar uygulanmaktadır? Konuya ilişkin olarak Bakanlığınız bünyesindeki çalışmalar ve ulaşılmaya çalışılan hedefler nelerdir?

CEVAP 1-2-3) Bakanlığımızca tarım, sosyal alan olmaktan çok, stratejik ve rekabete dayalı iktisadi bir sektör olarak ele alınmış ve bu kapsamda güncel politikalar yerine, stratejik planlamaya dayanan orta ve uzun vadeli politikalar ortaya konularak, sektörde yıllardır süregelen birçok sorun çözüme kavuşturulmuştur. Tarımda değişim ve dönüşümün gerçekleştiği bu dönemde; Tarım Kanunu'nun da içinde olduğu sektörle ilgili birçok önemli Kanun çıkarılmış, hazırlanan stratejik planlar, programlar ve yeni projeler yanında tarım sektörüne önemli oranda destek sağlanmıştır.

Bakanlığımızca tarım sektörünün geliştirilmesi, üretimin artırılması, rekabetçi bir yapıya kavuşturulması ve kırsal alanda refah düzeyinin iyileştirilmesi amacıyla önemli destekler sağlanmaktadır. Bu kapsamda tarımsal destekler; verimlilik, kalite, sağlık ve kırsal kalkınmayı esas alacak şekilde yeniden düzenlenmiş ve daha etkin hâle getirilmiştir. Bu çerçevede 2002 yılında destekleme bütçesinin %83'ünü oluşturan ve sadece araziye verilen Doğrudan Gelir Desteği kaldırılarak; verimliliği esas alan ve maliyetleri azaltan desteklere ağırlık verilmiştir.

MS

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Tarım sektörüne nakit olarak sağlanan destek miktarı 2002 yılında 1,8 Milyar TL iken, 2013 yılında 8,7 Milyar TL'ye ulaşmıştır. 2003-2013 döneminde Türk çiftçisine sağladığımız nakdi karşılıksız hibe desteği toplamda 60 Milyar TL'ye ulaşmıştır. 2014 yılında ise üreticilerimize 9,7 Milyar TL nakit hibe tarımsal destek verilmesi planlanmıştır.

Bakanlığımızca 2006 yılında ilk kez başlatılan "Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı" kapsamında; tarım-sanayi entegrasyonunun sağlanması, ürünlerin katma değerinin artırılarak kırsal alanda üreticilerin gelirlerinin ve refah seviyelerinin artırılması amaçlanmaktadır. Program kapsamında; tarımsal ürünlerin işlenmesi, paketlenmesi, depolanmasına yönelik yatırımlar, makine-ekipman alımları, damla ve yağmurlama sulama sistemlerinin kurulumu, alternatif enerji kaynaklarını kullanan yeni seraların yapımı, hayvansal gübre işleme tesisi ve koyun, keçi, manda konusu ile ilgili yatırımlara %50 hibe desteği sağlanmaktadır.

Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı kapsamında 2006-2013 döneminde toplam 4.733 proje yatırıma alınmış, 930 Milyon TL hibe desteği verilmiş ve 42 Binden fazla kişiye istihdam sağlanmıştır. Makine-ekipman ve bireysel sulama yatırımlarının desteklenmesi kapsamında ise 2007-2013 yılları arasında toplam 229 Bin projeye 929 Milyon TL hibe desteği sağlanmıştır. Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı 2015 yılı sonuna kadar devam edecektir.

AB Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı Kırsal Kalkınma Programı (IPARD) kapsamında ülkemize 855 Milyon Avro AB hibe desteği sağlanmış olup, bu miktara dahil edilecek ulusal katkıyla birlikte kırsal alanlarda yapılacak yatırımlara toplam 1 Milyar Avronun üzerinde destek sağlanmaktadır. IPARD fonları ile AB tarafından belirlenen 42 ilimizde; et, süt, meyve-sebze, su ürünleri, arıcılık, seracılık, tıbbi-aromatik bitkilerin üretimi, yerel gıda ve tarım ürünleri, el sanatları ve kırsal turizm sektörlerinde yapılan yatırımlara %50-65 arasında hibe desteği sağlanmaktadır.

IPARD kapsamında 2014 yılı Mart ayı itibariyle Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu tarafından toplam 12 başvuru çağrı ilanına çıkmıştır. Bu çağrılar kapsamında 2014 yılı Şubat ayı sonu itibariyle 3.878 proje için sözleşme imzalanmıştır. İmzalanan sözleşmelerin toplam yatırım tutarı yaklaşık 1,6 Milyar TL olup, hibe tutarı 891 Milyon TL'dir. Başvuru çağrıları ve bu kapsamda uygun projelerin desteklenmesine devam edilmektedir.

IPARD kapsamında sözleşme imzalanan projelerin %75'den fazlası, "Çiftlik Faaliyetlerinin Çeşitlendirilmesi ve Geliştirilmesi" tedbiri altında desteklenen; arıcılık, seracılık, tıbbi aromatik bitkiler ve süs bitkilerinin üretimi, yerel tarım-gıda ürünleri, el sanatları ve kırsal turizm gibi küçük ölçekli üretim faaliyeti yapan üreticilerden oluşmaktadır.

Üreticilerin ve yatırımcıların finansman ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla sübvansiyonlu kredi uygulamaları devam etmektedir. Bu kapsamda; üreticilerimizin 2014 yılında finansman ihtiyaçlarının uygun koşullarda karşılanması amacıyla "T.C. Ziraat Bankası A.Ş. ve Tarım Kredi Kooperatiflerince Tarımsal Üretime Dair Düşük Faizli Yatırım ve İşletme Kredisi Kullandırılmasına İlişkin" 2014/5767 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı 21.01.2014 tarih ve 28889 Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Üreticilerimiz söz konusu Bakanlar Kurulu Kararı kapsamında indirimli kredi imkânlarından faydalandırılmaktadır.

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Bakanlığımızca, tarım sektörünün yıllardır en önemli yapısal sorunu olan tarım arazilerinde bölünmenin önlenmesi ve işletme büyüklüğünün artırılmasına yönelik önemli çalışmalar başlatılmıştır.

Bu kapsamda 2005 yılında çıkarılan Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu ile ilk kez 'Bölünemez Parsel Büyüklüğü' belirlenmiş ve tarım arazilerinde bölünme sorunun daha ileri boyutlara taşınmaması adına önemli bir adım atılmıştır. Miras yoluyla tarım arazilerinin bölünmesinin önüne geçmek ve bu soruna kalıcı çözüm bulmak amacıyla Miras Hukukunda değişiklik yapacak Kanun tasarısı hazırlanmıştır. 26 Şubat 2014 tarihinde TBMM Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonunda görüşülen Kanun tasarısı ile tarım arazilerinde bölünmenin önlenmesine yönelik önemli düzenlemeler getirilmektedir.

Bakanlığımızca, tarımsal altyapı ve tarla içi geliştirme çalışmalarına önem verilmekte ve birçok proje yürütülmektedir. Tarım sektöründe tarımsal altyapının iyileştirilmesi, işletme ölçek küçüklüğü ve arazi parçalılık sorununa karşı arazi toplulaştırma çalışmalarına önem verilmiştir. 1961-2002 yılları arasında 41 yıllık dönemde sadece 450 Bin hektar alanda toplulaştırma yapılmış iken, 2003-2013 yılları arasında toplam 4 Milyon hektar alanda toplulaştırma yapılmış olup, 2 Milyon hektarda da çalışmalar devam etmektedir. Arazi toplulaştırma ve planlama çalışmalarında yeni ve daha etkin bir yaklaşımla, her yıl 1 Milyon hektar alanda çalışmalara başlanması ve 2023 yılına kadar 14 Milyon hektar alanda birinci kuşak arazi toplulaştırmasının tamamlanması ve ortalama parsel büyüklüğünün artırılması hedeflenmektedir. Arazi toplulaştırma çalışmalarına paralel olarak; drenaj, arazi ıslahı, tesviye, tarla içi yol yapımı ve sulama gibi faaliyetleri kapsayan tarla içi geliştirme hizmetleri de yürütülmektedir.

Bu projelerin yanında, Türkiye genelinde, il veya bölge bazında, ulusal ve uluslararası kaynaklı kırsal kalkınma projeleri yürütülmekte ve arazi kullanım planlanması çalışmaları yapılmakta olup, bu çalışmalar ile tarımsal altyapının geliştirilmesi ve kırsal kalkınmanın sağlanmasına katkı ve destek sağlanmaktadır.

MS ~